

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

- C1.** Przypomnienie elementów podstawowej budowy anatomicznej i topografii narządów wykorzystywanych w podstawowym badaniu fizykalnym pacjenta.
- C2.** Wskazanie wzajemnych powiązań topograficznych i funkcjonalnych poszczególnych narządów, warunkujących występowanie najczęstszych chorób człowieka oraz interpretację wynikających z tych zależności objawów.
- C3.** Zapoznanie studentów podstawowymi elementami różnicowania prawidłowych i nieprawidłowych struktur anatomicznych w przyżyciowych badaniach diagnostycznych (RTG, USG, TK, MRI).

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	A.W1	Zna mianownictwo anatomiczne oraz podstawy terminologii klinicznej w języku polskim i angielskim.	Zaliczenie: Test wielokrotnego wyboru złożony z 30 pytań, zawierający pytania anatomiczne oraz sytuacje kliniczne wiążące wiedzę anatomiczną z zagadnieniami klinicznymi.	CK
W 02	A.W2	Zna budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym, czynnościowym i klinicznym.		
W 03	A.W3	Analizuje wzajemne zależności topograficzne i funkcjonalne między narządami z uwzględnieniem związku pomiędzy budową ciała a zagadnieniami klinicznymi.		
U 01	A.U3	Umie zlokalizować narządy wewnętrzne człowieka. Potrafi palpacyjnie określić i zbadać podstawowe elementy kostne i mięśniowe.	Zaliczenie: Test wielokrotnego wyboru złożony z 30 pytań, zawierający pytania anatomiczne oraz sytuacje kliniczne wiążące wiedzę anatomiczną z zagadnieniami klinicznymi.	CK
U 02	A.U3	Wyjaśnia anatomiczne podstawy badania przedmiotowego.		
U 03	A.U3	Umie rozpoznać zmiany w budowie anatomicznej narządu odbiegające od prawidłowej budowy.		
U 04	A.U4	Wnioskuje o relacjach między strukturami anatomicznymi na podstawie przyżyciowych badań diagnostycznych w szczególności z zakresu radiologii (RTG, USG,		

		TK, MRI)		
U 05	A.U5	Student posługuje się w mowie i piśmie terminologia anatomiczną i podstawami terminologii medycznej.		
** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytorijne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.				
Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokuja państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw: Wiedza:3 Umiejętności:2				
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)			Obciążenie studenta (h)	
1. Godziny kontaktowe:			30	
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):			15	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta			45	
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu			1,5	
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)				
Wykłady Nie dotyczy				
Seminaria Nie dotyczy				
Ćwiczenia				
<p><u>ANATOMIA KLINICZNA</u> II rok. Wydział Lekarski 2018 /2019 Semestr 4 /letni/ <u>Ćwiczenia</u></p>				
<p>1. Układ oddechowy (2h): jama nosowa, zatoki przynosowe, gardło, krtań, tchawica, oskrzela, płuca. Opłucna, jama opłucnowa i jej zachyłki. Aspekty anatomiczne wybranych chorób układu oddechowego/odma, niedodma, nowotwór złośliwy krtani i nowotwór złośliwy płuc/. Anatomiczne aspekty badania jamy ustnej, tonsillektomii, konikotomii, tracheotomii, punkcji opłucnowej.</p> <p>2. Układ krążenia - serce (2h): holotopia, skeletotopia, syntopia serca. Zastawki serca – funkcja, wady zastawkowe, tony serca. Miejsca osłuchiwania zastawek serca Najczęstsze wady wrodzone serca – otwór owalny, tetralogia Fallota, zespół hipoplazji lewego serca. Rozrusznik serca w aspekcie anatomicznym – lokalizacja, miejsca wprowadzania elektrod. Koronarografia – anatomiczne aspekty badania. Pomostowanie aortalno-wieńcowe – anatomiczne aspekty zabiegu operacyjnego.</p> <p>3. Układ krążenia - naczynia (2h): Wielkie naczynia klatki piersiowej i jamy brzusznej. Wady wrodzone: koarktacja aorty, przetrwały przewód tętniczy. Nadciśnienie tętnicze – aspekty anatomiczne. Zwężenie tętnicy szyjnej – aspekty anatomiczne związane z leczeniem zabiegowym. Zwężenie tętnicy nerkowej – anatomiczne aspekty związane z leczeniem zabiegowym. Miażdżycza zarostowa kończyn dolnych – anatomiczne aspekty leczenia. Tętniaki naczyń obwodowych (bez CUN) –</p>				

aspekty anatomiczne.

4. Układ pokarmowy I (2h): jama ustna, przełyk, żołądek, jelito cienkie, jelito grube. Otrzewna, stosunki otrzewnowe. Jama brzuszna – okolice, badanie, przepukliny. Aspekty anatomiczne chorób narządów układu pokarmowego (choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, perforacja jelita cienkiego/grubego. Anatomiczne aspekty appendektomii. Dostępy operacyjne w zakresie jamy brzusznej. Kolonoskopia i gastroscopia – aspekty anatomiczne.

5. Układ pokarmowy II (2h) ślinianki, wątroba, trzustka oraz odbytnica: Aspekty anatomiczne wybranych chorób ślinianek, trzustki i wątroby. Nadciśnienie wrotne. Anatomiczne aspekty ostrego i przewlekłego zapalenia trzustki. Nowotwory wątroby i trzustki. Drogi przerzutów. Żylaki odbytu. Aspekty anatomiczne. Rektoskopia. Aspekty anatomiczne.

6. Układ moczowo-płciowy I (2h) : nerki, moczowody, pęcherz moczowy, gruczoł krokowy. Cewka moczowa męska i żeńska. Aspekty anatomiczne przerostu gruczołu krokowego. Cewnikowanie dróg moczowych. Nefrektomia – dostępy chirurgiczne. Kamica nerkowa.

7. Układ moczowo-płciowy II (2h) : jądra i jajniki, jajowód, macica, pochwa, gruczoły opuszkowo-cewkowe/ gruczoły przedsionkowe większe, narządy płciowe żeńskie zewnętrzne. Zaburzenia erekcji – aspekty anatomiczne.

8. Ciąża i poród w aspekcie anatomicznym (2h).

9. Głowa i szyja (2h) : Narządy zmysłów: wzroku, słuchu, węchu, smaku. Nerwy czaszkowe – sposoby badania. Czaszka i opony. Mózgowie i ośrodki korowe. Tarczyca i węzły chłonne – badanie.

10. Centralny układ nerwowy (2h): Anatomia CUN w obrazach TK oraz MRI. Krwawienie nadwardówkowe, podwardówkowe, podpajęczynówkowe i śródmózgowe. Aspekty anatomiczne miażdżycy naczyń mózgowych oraz tętnic szyjnych i kręgowych. Udar niedokrwienny CUN. Aspekty anatomiczne chorób neurodegeneracyjnych. Wybrane dostępy operacyjne do dołów czaszki.

11. Kończyna górna i dolna (2h) : kości, stawy, mięśnie, nerwy, naczynia – badanie. Ruchomość bierna i czynna w stawach. Badanie tętna i RR na kończynach. Anatomiczne aspekty wybranych urazów kończyn.

12. Kręgosłup (2h) : Krzywizny, dyskopatie, osteoporoza – powikłania. Rdzeń kręgowy – nerwy obwodowe. Opony rdzenia – anatomiczne aspekty znieczuleń nad- i podoponowych.

13. Badanie fizykalne – aspekty anatomiczne (2h) : Sposoby badania wstępnego pacjenta własnymi zmysłami: wzroku, słuchu, węchu, dotyku. Badanie oglądaniem, osłuchiowaniem, opukiwaniem, palpacją. Punkty kostne szkieletu wykorzystywane w badaniu pacjenta. Linie orientacyjne tułowia: klatki piersiowej i brzucha. Okolice ciała: głowy, szyi, tułowia, kończyn górnych i dolnych.

14. Omówienie zagadnień zaliczeniowych. Test zaliczeniowy. (2h)

15. Omówienie pytań i wyników testu. Test zaliczeniowy – II termin. (2h)

Inne

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. MOORE Anatomia Kliniczna , Tom I, II.
Keith L. Moore, Artur F. Dalley, Anne M.R. Agur
Red. wyd. I polskiego Janusz Moryś; Medpharm Polska 2015
2. ANATOMIA ; tom 1,2; A.Lippert
Red. wyd. polskiego R. Aleksandrowicz; Urban & Partner; Wrocław 1998
3. Prometeusz, wyd polskie Gielecki, Żurada tom I,II, III, Medpharm Polska 2015
Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

ATLASY:

1. Atlas anatomii ortopedycznej Nettera, Jon C Thompson wyd II, Edra 2014
2. Polsko-Angielski Atlas Anatomii Klinicznej, McMinns and Abrahams, wyd 3, Edra 2014
3. Atlas Neuroanatomii i Neurofizjologii Nettera, wyd 2 , Edra 2012

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)

Sale prosektoryjne i sala wykładowa.

- Zwłoki ludzkie, preparaty mokre: kończyn, tułowia, narządów wewnętrznych, mózgowie.
- Szkielety ludzkie, kości czaszki, poszczególne kości szkieletu.
- Modele anatomiczne.
- Plansze, plakaty anatomiczne.
- Zdjęcia RTG, RM, TK. Obrazy USG. Rzutnik multimedialny.

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Znajomość anatomii prawidłowej człowieka potwierdzona zdaniem egzaminem z anatomii na I roku studiów w U.M.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny).

1. Obowiązkowa obecność na wszystkich ćwiczeniach.
2. Uzyskanie co najmniej 16 prawidłowych odpowiedzi w 30-pytaniowym teście zaliczeniowym.
3. W przypadku nieobecności na 1 ćwiczeniu (z winy studenta lub z powodu Dnia Rektorskiego) student musi przygotować esej (minimum 4000 znaków) na wybrany przez prowadzącego temat z zakresu zagadnień związanych z ćwiczeniem na którym student był nieobecny

Ocena:	Kryteria oceny zaliczenia przedmiotu
Bardzo dobra (5,0)	Uzyskanie 29-30 punktów na kolokwium zaliczeniowym (osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia obejmujących wszystkie istotne aspekty nauczania)
Ponad dobra (4,5)	Uzyskanie 27-28 punktów na kolokwium testowym zaliczeniowym (osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia obejmujących wszystkie istotne aspekty z niewielkimi błędami lub nieścisłościami)
Dobra (4,0)	Uzyskanie 23-26 punktów na kolokwium testowym zaliczeniowym (osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów)
Dość dobra (3,5)	Uzyskanie 21-22 punktów na kolokwium testowym zaliczeniowym (osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia z pominięciem niektórych istotnych aspektów lub z istotnymi nieścisłościami)
Dostateczna (3,0)	Uzyskanie 16-20 punktów na kolokwium testowym zaliczeniowym (osiągnięcie minimalnych zakładanych efektów kształcenia pozwalających na zaliczenie przedmiotu)
Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu (jeśli dotyczy)
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Nawa jednostki prowadzącej przedmiot:	Katedra Morfologii i Embriologii Człowieka Zakład Anatomii Prawidłowej
Adres jednostki	ul. Chałubińskiego 6a
Nr telefonu	71 784 13 31
E-mail	bozena.kurc-darak@umed.wroc.pl agnieszka.perlicka-lukaszun @ umed.wroc.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	dr Zygmunt Domagała
Nr telefonu	71 784 13 31
E-mail	zygmunt.domagala@umed.wroc.pl

<i>Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:</i>	<i>stopień/tytuł naukowy lub zawodowy</i>	<i>dziedzina naukowa</i>	<i>Wykonywany zawód</i>	<i>Forma prowadzenia zajęć</i>
Zygmunt Domagała	dr/adiunkt	Anatomia	nauczyciel akademicki	ćw.
Krzysztof Porwolik	dr/u.c.p.	Anatomia	nauczyciel akademicki	ćw.
Michał Porwolik	dr/adiunkt	Anatomia	nauczyciel akademicki	ćw.
Ryszard Kacala	dr/adiunkt	Anatomia	nauczyciel akademicki	ćw.
Sławomir Woźniak	dr/adiunkt	Anatomia	nauczyciel akademicki	ćw.
Danuta Biegańska-Dembowska	dr/u.c.p.	Anatomia	nauczyciel akademicki	ćw.
Agnieszka Pinkowska	lek./asystent	Anatomia	nauczyciel akademicki	ćw.
Romualda Wojcysz	dr/adiunkt	Anatomia	nauczyciel akademicki	ćw.
Marcin Ziajkiewicz	dr/asystent	Anatomia	nauczyciel akademicki	ćw.
Patrycja Sputa-Grzegorzółka	lek./asystent	Anatomia	nauczyciel akademicki	ćw.
Grzegorz Szpotowicz	lek./doktorant	Anatomia	doktorant	ćw.

Sylabus opracował(a)

Data opracowania sylabusu

24.09.2018

dr Zygmunt Domagała
dr Bożena Kurc-Darak

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
Katedra Morfologii i Embriologii Człowieka
Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia
p.o. kierownik
Zygmunt Domagała
dr Zygmunt Domagała

Podpis Dziekana właściwego wydziału

M. Solonarski
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
WYDZIAŁ LEKARSKI
Przedkierownik Studentów
Dr hab. Paweł Domosławski